

การประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยาศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่*
THE EVALUATION OF THE FOREIGN LANGUAGE COMPETENCY
DEVELOPMENT PROJECT AT KHLONGPONSARITPITTAYA SCHOOL
UNDER THE TRANG-KRABI SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

ฐิติพันธ์ ชูวงศ์ยิ่งไพศาล¹, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์² และ อรรครา ธรรมาธิกุล³
Thitipan Choo Wongyingphaisan¹, Werayut Chatakan² and Akara Thammathikul,³
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช¹⁻³

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand¹⁻³
Corresponding Author's Email: 6755701036@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินความก้าวหน้า 2) เพื่อประเมินผลสรุป 3) เพื่อประเมินคุณค่าภายใน 4) เพื่อประเมินผลสำเร็จ ของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่ ตามแนวคิดการประเมินของสคริฟเวน (Scriven) ใน 4 ด้าน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และนักเรียนโรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยาศึกษา ปีการศึกษา 2568 จำนวน 46 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการประเมินความก้าวหน้าอยู่ในระดับมาก โครงการมีการดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหามีความต่อเนื่อง เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน 2) ด้านการประเมินผลสรุปอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน มีความมั่นใจ เจตคติที่ดี และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) ด้านการประเมินคุณค่าภายในอยู่ในระดับมาก โครงการมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ กระบวนการดำเนินงาน สื่อ และเครื่องมือประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 4) ด้านการประเมินผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก โครงการส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ สามารถนำความรู้ไปใช้จริง และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีภายในโรงเรียน โดยสรุป โครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยาศึกษา เป็นโครงการที่มีคุณภาพ บรรลุ

* Received 15 January 2026 ; Revised 30 January 2026; Accepted 10 February 2026

วัตถุประสงค์ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการด้านภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาอื่นต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, สมรรถนะภาษาต่างประเทศ, Scriven

Abstract

This study aimed to evaluate the Foreign Language Competency Development Project implemented at Khlongponaritpittaya School under the Trang-Krabi Secondary Educational Service Area Office, using Scriven's value-oriented evaluation framework. The evaluation focused on four dimensions: formative evaluation, summative evaluation, intrinsic evaluation, and pay-off evaluation. The target group consisted of 46 participants, including the school director, teachers, and students during the 2025 academic year. Research instruments included an opinion questionnaire and a semi-structured interview. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The findings indicated that all evaluation dimensions were rated at a high level. The formative evaluation revealed that project activities were well aligned with the objectives, featured coherent and continuous content, were appropriate to the learners' and school context, and effectively promoted active participation among teachers and students. The summative evaluation demonstrated that students showed improvement in foreign language competencies across listening, speaking, reading, and writing skills, along with increased confidence, positive attitudes toward foreign language learning, the ability to apply language skills in daily life, and the development of desirable characteristics. The intrinsic evaluation reflected systematic project management, with appropriate implementation processes, learning materials, facilities, and evaluation instruments consistent with project objectives. The pay-off evaluation showed that the project generated tangible outcomes by enhancing students' foreign language competencies, supporting authentic language use, and fostering a positive foreign language learning environment within the school.

In conclusion, the Foreign Language Competency Development Project at Khlongponaritpittaya School demonstrated strong overall quality and successfully achieved its intended objectives. The findings suggest that Scriven's

evaluation framework provides a comprehensive and effective approach for assessing and improving foreign language development projects and may serve as a practical guideline for similar initiatives in other educational institutions.

Keywords: Development Project, The Foreign Language Competency, Scriven

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ของศตวรรษที่ 21 การสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศเป็นสมรรถนะสำคัญที่ส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการประกอบอาชีพ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ประเทศไทยจึงกำหนดนโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นฐานสำคัญของสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ควบคู่กับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและสมรรถนะด้านภาษาและการสื่อสาร เพื่อรองรับการแข่งขันในบริบทสากล (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ยังเน้นบทบาทของกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในการเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษายังคงประสบข้อจำกัด ผู้เรียนจำนวนมากขาดความมั่นใจและไม่สามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนช่องว่างระหว่างเป้าหมายเชิงนโยบายกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ทั้งนี้ Brown (2007) ระบุว่าพัฒนาสมรรถนะทางภาษาควรอาศัยกิจกรรมที่บูรณาการทักษะภาษาในบริบทที่มีความหมาย ขณะที่ Richards และ Schmidt (2010) ชี้ถึงความสำคัญองแรงจูงใจ เจตคติเชิงบวก และการประเมินผลที่สะท้อนการใช้ภาษาได้จริง

จากการศึกษาบริบทของโรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยฯ พบว่านักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาต่างประเทศในห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความกระตือรือร้นและความมั่นใจเพิ่มขึ้นเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Krashen (1993) ที่เห็นว่าการเรียนรู้ภาษาผ่านบริบทจริงและวัฒนธรรมเอื้อต่อการนำภาษาไปใช้ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนยังขาดการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะภาษาต่างประเทศในเชิงระบบที่สะท้อนความก้าวหน้า กระบวนการ และผลลัพธ์ของโครงการอย่างชัดเจน

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะภาษาต่างประเทศในภาพรวม โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา ยังมีจำนวนจำกัด ช่องว่างดังกล่าวสะท้อนความจำเป็นในการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการตัดสินใจคุณค่า การปรับปรุงการดำเนินงาน และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทสถานศึกษา

ดังนั้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยานใน 4 มิติ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุป การประเมินกระบวนการดำเนินงาน และการประเมินผลสำเร็จของโครงการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาและยกระดับการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่
2. เพื่อประเมินผลสรุปของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศโรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่
3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานภายในโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่
4. เพื่อประเมินผลสำเร็จของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนคุณค่าของโครงการอย่างรอบด้าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

ใช้กลุ่มเป้าหมายของโรงเรียนคลองพนสฤกษ์ดีพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ปีการศึกษา 2568 ประกอบด้วย

ตารางที่ 1

ประเภทข้อมูล	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	จำนวน	รวม
เชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม	1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2. ครู 3. นักเรียน	1 คน 5 คน 40 คน	46 คน
เชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง	1. ตัวแทนครู 2. ตัวแทนนักเรียน	2 คน 3 คน	5 คน

โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นผู้ส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือเข้าร่วมกิจกรรมครบถ้วน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทโดยตรงต่อการดำเนินโครงการ และสามารถสะท้อนข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินได้อย่างชัดเจน

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถาม แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 และ 3 (สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ดำเนินโครงการ) ฉบับที่ 2 และ 4 (สำหรับครูผู้ดำเนินโครงการและนักเรียน) ซึ่งแต่ละฉบับมี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (check list) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน วุฒิทางการศึกษา/ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม การประเมินโครงการโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) การประเมินความก้าวหน้า 10 ข้อ 2) การประเมินผลสรุป 20 ข้อ 3) การประเมินคุณค่าภายใน 15 ข้อ 4) การประเมินผลสำเร็จ 10 ข้อ ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีค่า IOC 0.6 – 1.00 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ(บุญชม ศรีสะอาด, 2553) และมีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Cronbach's alpha ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป อยู่ในระดับดี

2.2 แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์สำหรับครูและนักเรียน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ประเมินผลลัพธ์และผลสำเร็จของโครงการหลังการจัดโครงการทั้งผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและสถานศึกษา ซึ่งประกอบ 1 ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับมี 1 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ประเด็นการสัมภาษณ์ ด้านการประเมินผลสรุปและด้านการประเมินผลสำเร็จ

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการศึกษา ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย และตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ รูปแบบการ ประเมินของสคริฟเว่น (Scriven) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และได้กำหนดเป็นกรอบการวิจัยและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาจากนั้นกำหนดเป็นเครื่องมือการ ประเมิน ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องกับการประเมินรูปแบบ การประเมินของสคริฟเว่น (Scriven) ขั้นที่ 3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ที่ปรึกษา ตรวจสอบและขอคำแนะนำพร้อมปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเนื้อหาของประเมิน ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาภาษา การวัดผล การประเมินผลและพิจารณาข้อสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ค่าดัชนี ความสอดคล้องกับข้อคำถาม จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1.00

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้ศึกษาติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนคลองพนสฤศดีพิทยา เพื่อขออนุญาตและเก็บ รวบรวมข้อมูล

4.2 ส่งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์พร้อมกับหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวม ข้อมูล ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาเก็บ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคืน ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.4 จำแนกแบบสอบถามโดยการคัดแยกฉบับตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามแล้วนำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

4.5 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลลัพธ์และผลสำเร็จของโครงการพัฒนา สมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤศดีพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตวัน กระบี่ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.6 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปและอภิปรายผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากแบบ สัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นสำคัญ และนำเสนอ โดยการพรรณนาเนื้อหา (Content Description)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤกษ์พิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระจบี่ ดั่งนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ

ผลการประเมินความก้าวหน้าของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าโครงการมีการดำเนินงานเป็นไปตามแผนและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับสูง

ประเมินความก้าวหน้าของโครงการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.38	0.60	มาก
ด้านความเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา	4.25	0.64	มาก
ความสอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษา	4.33	0.82	มาก
เฉลี่ยรวมด้านความก้าวหน้า	4.35	0.63	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ด้านความสอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) และด้านความเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) ซึ่งสะท้อนว่าโครงการมีความเหมาะสม สอดคล้อง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในบริบทของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการประเมินผลสรุปของโครงการ

ผลการประเมินผลสรุปของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าโครงการสามารถส่งเสริมผลลัพธ์ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเมินผลสรุปของโครงการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน	4.39	0.61	มาก
ด้านความยั่งยืนในการใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน	4.40	0.59	มาก
ด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ	4.42	0.58	มาก
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	4.41	0.57	มาก
เฉลี่ยรวมด้านผลสรุป	4.40	0.59	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินผลสรุปของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.41$) ด้านความยั่งยืนในการใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.40$) และด้านความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน ($\bar{X} = 4.39$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ความมั่นใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และโครงการส่งผลต่อผู้เรียนในทุกด้าน

ตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณค่าภายใน

ผลการประเมินคุณค่าภายในของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าโครงการมีคุณค่าภายในและความเหมาะสมในการดำเนินงานในระดับสูง

ประเมินคุณค่าภายในของโครงการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม	4.40	0.53	มาก
ด้านความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม	4.43	0.54	มาก
ด้านความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	4.33	0.50	มาก
เฉลี่ยรวมด้านคุณค่าภายใน	4.39	0.52	มาก

จากตารางที่ 4 ผลประเมินคุณค่าภายในของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.40$) และด้านความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ($\bar{X} = 4.33$) ซึ่งสะท้อนว่าโครงการมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การออกแบบกิจกรรม กระบวนการดำเนินงาน และเครื่องมือประเมินที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

ตารางที่ 5 ผลการประเมินผลสำเร็จ

ผลการประเมินผลสำเร็จของโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าโครงการสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับสูง

ประเมินผลสำเร็จของโครงการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านผลลัพธ์ของโครงการ	4.47	0.61	มาก
ด้านการยอมรับในประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรม	4.36	0.61	มาก
ด้านแนวทางการส่งเสริมกิจกรรม	4.48	0.55	มาก
เฉลี่ยรวมด้านผลสำเร็จ	4.44	0.59	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินผลสำเร็จของโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์ของโครงการ ($\bar{X} = 4.47$) และด้านการยอมรับในประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.36$) ซึ่งสะท้อนว่าโครงการมีผลลัพธ์ที่ชัดเจน ได้รับการยอมรับ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีภายในโรงเรียน และมีแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสมในระดับมาก

ผลการประเมินเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์พบว่า โครงการช่วยพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมเชิงบวกของผู้เรียนอย่างชัดเจน ผู้เรียนมีความมั่นใจ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน และความใฝ่รู้ด้านภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยสะท้อนผ่านพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การช่วยเหลือเพื่อน การทำงานกลุ่ม และความสนใจเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ กิจกรรมเชิงปฏิบัติและผลงานสร้างสรรค์เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ของการพัฒนา ควรต่อยอดด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการทำงานเป็นทีม เพื่อคงทนคุณลักษณะเชิงบวกของผู้เรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความก้าวหน้าของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับเป้าหมายเชิงสมรรถนะ ซึ่งบ่งชี้ว่าการออกแบบโครงการตั้งอยู่บนกรอบแนวคิดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถเชิงปฏิบัติของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Brown (2007) ที่เสนอว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาควรเน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ซึ่งให้ความสำคัญกับประสบการณ์ตรงของผู้เรียน และงานวิจัยของหินมาลัย และกองสอน (2567) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (creative learning) ส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษและการสื่อสารอย่างมีความหมายผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของ

ผู้เรียน ซึ่งสนับสนุนว่าการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติจริงช่วยพัฒนาทักษะภาษาและเจตคติของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลสรุปของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า โครงการสามารถส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นผลจากการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารภาษาต่างประเทศและการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะบรรยากาศการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางภาษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างเป็นธรรมชาติและช่วยลดความวิตกกังวลในการสื่อสาร ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Harmer (2007) ที่ชี้ว่าบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2561) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในบรรยากาศที่ผ่อนคลายส่งเสริมการแสดงออกของผู้เรียน นอกจากนี้ ผลการประเมินด้านการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาต่างประเทศ สะท้อนถึงการพัฒนาทักษะภาษาอย่างรอบด้าน

3. คุณค่าภายในของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสม เป็นระบบ และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ประเด็นด้านการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามแผนงานและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงความพร้อมด้านการวางแผน การประสานงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินกระบวนการของ Stufflebeam (2003) ที่มุ่งสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานระหว่างโครงการเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงบริหาร และสนับสนุนการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง ประเด็นความหลากหลายและความเหมาะสมของรูปแบบการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น แม้อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงแนวโน้มที่ควรพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ ปวงศักดิ์ ภาคอมมาช (2565) ที่เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ โดยเน้นการบูรณาการการประเมินเพื่อการเรียนรู้ การประเมินระหว่างการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมและมีคุณภาพทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในบริบทของการศึกษาศตวรรษที่ 21

4. ผลสำเร็จของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า โครงการสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมทั้งต่อผู้เรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศในสถานศึกษา อันแสดงถึงความสำเร็จของการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ

การสื่อสารและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมถึงทิศทางการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) โดยเฉพาะประเด็นการยอมรับว่าโครงการเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงการยอมรับจากผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าโครงการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบททางสังคมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดการประเมินที่มุ่งเน้นการนำผลไปใช้ของ Patton (2008) ซึ่งให้ความสำคัญกับการใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารจัดการโครงการ ตลอดจนสอดคล้องกับข้อค้นพบของนงเยาว์ อุทุมพร (2566) ที่ระบุว่าการนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสามารถนำไปเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการวางแผนนโยบายและปรับปรุงการปฏิบัติในระดับสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสะท้อนว่าผลการประเมินของโครงการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานและการตัดสินใจได้จริงในบริบทเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ

องค์ความรู้ใหม่

จากการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียนคลองพนสฤกษ์พิทยา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินเชิงคุณค่าของ Scriven ผลการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบโมเดลการพัฒนาสมรรถนะภาษาแบบบูรณาการที่มุ่งเน้นผลสำเร็จ (Pay-off Driven Model) ซึ่งให้ความสำคัญกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สะท้อนว่าการประเมินตามแนวคิดของ Scriven ไม่เพียงใช้ตัดสินคุณค่าของโครงการ แต่ยังสามารถนำผลการประเมินมาใช้เป็นกรอบแนวคิดเชิงพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนาสมรรถนะภาษาต่างประเทศของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

โมเดลการพัฒนาสมรรถนะภาษาต่างประเทศ FLC–Scriven Model

ภาพที่ 1 FLC–Scriven Model

ผลผลการสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยสามารถพัฒนาเป็น โมเดลการพัฒนาสมรรถนะภาษาต่างประเทศ FLC–Scriven Model (Foreign Language Competency Development through Scriven’s Framework) ซึ่งเป็นโมเดลที่บูรณาการการจัดการ

เรียนรู้ การบริหารจัดการเชิงระบบ และการประเมินผลเชิงคุณค่า โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จเชิงสมรรถนะที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงเป็นเป้าหมายสูงสุด โมเดลดังกล่าวประกอบด้วย 4 มิติที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การบูรณาการเชิงพัฒนา สมรรถนะเชิงผลลัพธ์ การจัดการเชิงระบบจากภายใน และผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม องค์ความรู้ใหม่นี้สะท้อนว่าความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะภาษาต่างประเทศเกิดจากการบูรณาการการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประเมินเชิงสมรรถนะ โดยความใหม่ของงานวิจัยอยู่ที่การนำแนวคิดการประเมินของ Scriven มาสังเคราะห์เป็นโมเดลเชิงพัฒนาที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการด้านภาษาต่างประเทศในบริบทสถานศึกษาอื่นได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนคลองพนสฤกษ์พิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวัน กระบี่ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ จากผลการประเมินที่พบว่าโครงการมีความก้าวหน้าและผลลัพธ์อยู่ในระดับมาก แต่ยังมีข้อจำกัดจากความแตกต่างระหว่างผู้เรียน จึงควรจัดให้มีการประเมินความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ และนำผลไปปรับกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ควบคู่กับการส่งเสริมการประเมินตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ 2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเนื่องจากผลการประเมินด้านผลสรุปและผลสำเร็จของโครงการอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาควรใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงการให้มีความเป็นระบบ และเชื่อมโยงผลลัพธ์กับการสร้างอัตลักษณ์ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียนอย่างยั่งยืน 3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อเพิ่มความลึกซึ้งของผลการประเมิน ควรมีการวิจัยที่ศึกษาผลกระทบระยะยาวของโครงการต่อการคงอยู่ของสมรรถนะการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน และการวิจัยเชิงเปรียบเทียบรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในบริบทสถานศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อขยายผลเชิงวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- นงเยาว์ อุทุมพร (2566). การนำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 17(2), 1–15.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปวงศักดิ์ ภาคอมาช.(2565). แนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของประเทศไทย. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 17(2), 1–18.
- พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2561). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก (13 ตุลาคม 2561).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชนิกานต์ หินมาลัย และ รุ่งทิวา กองสอน. (2024). การส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความคิดสร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานสำหรับนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย.วารสารการศึกษานานาชาติ, 6(4), 17–31.
- Brown, H. D. (2007). Principles of language learning and teaching (5th ed.). White Plains, NY: Pearson Education.
- Harmer, J. (2007). The practice of English language teaching (4th ed.). London: Pearson Education.
- Kramsch, C. (1993). Context and culture in language teaching. Oxford: Oxford University Press.
- Patton, M. Q. (2008). Utilization-focused evaluation. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Richards, J. C., & Schmidt, R. (2010). Longman dictionary of language teaching & applied linguistics (4th ed.). London: Pearson Education.
- Scriven, M. (1991). Evaluation thesaurus (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Stufflebeam, D. L. (2003). The CIPP model for evaluation. In T. Kellaghan, D. L. Stufflebeam, & L. A. Wingate (Eds.), International handbook of educational evaluation (pp. 31–62). Springer.